

Алексеева Эльвира Петровна
воспитатель МАДОУ «Майинский ЦРР-д/с «Кэнчээри»,
села Майя, Мегино-Кангаласского улуса
план проекта с детьми старших групп
по теме: «Күөх чээлэй»

«КҮӨХ ЧЭЭЛЭЙ» бырайыак

(Улахан бөлөх оҕолоругар)

Иитээччи:

Алексеева Эльвира Петровна

Билигин туох барыта дэлэй уйэтигэр, кыра оҕолор ас, уунээйи хантан кэлэрин билбэттэр, хайдах үүнэрин көрө илик оҕолор эмиэ бааллар

АКТУАЛЬНОҕА

Биллэрин курдук, оҕо бэйэтэ тутан-хабан онорбутун ордук сыаналыыр, тоҕо диэтэххэ ол киниэхэ сана арыыйы буолар.Хас ыал аайы кэриэтэ саас ахсын туннуккэ араабынай күөх үүнээйи олордулар, ол гынан баран оҕо тыытара үксүн бобуулаах.Онтон оҕо бэйэтэ олордуон, үүнээйи үүннэбинэ көрүөн-истиэн баҕарар. Ол иһин бу проегы онорорго сананныбыт.Оҕо кыра эрдэбинэ айылҕаны, үүнээйилэри ордук интэриэһиргиир.Оҕо сибиэһэй күөх үүнээйи, оҕуруот аһа киһи олоҕор суолтатын билэ-көрө улаатар.Биһиги күөх чээлэй муннукпутугар оҕолор бэйэлэрэ үүнээйи олордон, көрүөхтэрин-истиэхтэрин сөп.

Чомчуук саастаах оҕолорго дьиэ5э уунэр оҕуруот уунээйилэрин коруу-харайыы ньыматын, ситимин-тэтимин, киһи олоҕор суолтатын билиһиннэри, уорэтии.

СЫАЛА:

Оҕо күөх эйгэ туһунан билиитэ ханыырыгар сөптөөх усулуобуйаны тэрийии.

СОРУГА:

- Оҕолорго интэриэһи үөскэтии, үүнээйигэ сыһыарыы
- оҕо эппиэтинэстээх буоларын ситиһии
- оҕо үүнээйи үүнэр усулуобуйатын билэригэр көмөлөһүү,сырдыкка,сылааска наадыһарын үөрэтии.
- үүнээйи олордуу,тахсарын кэтээн көрүү
- оҕо бэйэтин үлэтигэр түмүк оноро үөрэнэрин ситиһии
- үүнээйини харыстааһын
- кэрэ эйгэни уруһуй, лепка,аппликация нөнгүө тиэрдии.
- уһуяан уонна дьиэ кэргэн алтыһыытын тэрийии.

БЫРАЙЫАК КЫТТЫЫЛААХТАРА:

Улахан бөлөх оҕолоро, иитээччилэр.

Бырайыак көрүнгө : үөрэтэр-чинчийэр

Булар кэмэ: уһун болдьоххо (балаҕан ыйа- ыам ыйа)

БЫРАЙЫАК ОЛОХХО КИИРИИТИН ХААМЫЫТА

- бэлэмнэнии – литератураны ааҕы, былаан оностуута, сиэмэ талыыта,
рассада олордуу.

- Сүрүн өтгө – бырайыак олоххо киириитэ, уунээйилэри көрүү-истии, кэтээн
көрүү, эксперимент.

- Түмүк

Бытыллар бириэмэтэ	Дьарык темалара
Балаҕан ыйа	<ol style="list-style-type: none"> 1. Күһүннү айылҕаны кэтээн көрүү 2. Айылҕа матырыйаалларын хомуйуу.
Алтынньы	<ol style="list-style-type: none"> 1. Күөх муннукка экскурсия 2. «Үүнээйи туохтан үүнэрий?» - дьизэ сибэккилэрин араастарын билсии.
Сэтинньи	<ol style="list-style-type: none"> 1. Луук үүннэриитэ : кэтээн көрүү (стаканнаах ууга уонна буорга) Күөх луук туһата, лук иһиттэрин киэргэтии. 2. Сибэккилэргэ , лууктарга –мэһийэн, сыһыаран ааттарын оноруу. 3. Күөх муннукпут балыктарын, черепахаларын кэтээн көрүү, аһатыы.
Ахсынньы	<ol style="list-style-type: none"> 1. Буору уонна кумаҕы холбоон сибэкки буорун бэлэмнээһин, дьизэ сибэккитин олордуу. 2. «Сизэмэни чинчийии» - дьизэттэн араас ас сизэмэтин аҕалыы, уулаах ватаҕа олордуу. 3. Күөх муннукпут балыктарын, черепахаларын кэтээн көрүү,

	аһатыы.
Тохсунньу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Аквариум балыктарын туһунан слайд көрүү. 2. Күөх муннукпут балыктарын, черепахаларын кэтээн көрүү, аһатыы.
Олунньу	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ыһыы халандаара – үүнээйи омордуллар кэмин тутуһуу, олунньу ыйга рассадаланар сибэккилэри ууннэри 2. «Травянчик”- кыыллары оноруу, оту ууннэри сиэмэнэн. 3. Рассадалары кэтээн көрүү дневнигын кытта билсии, толоруу.
Кулун тутар	<ol style="list-style-type: none"> 1. Рассадалары туһунан иһиккэ көһөрүү 2. Авокадо, нектарин, слива – сиэмэлэринэн опыт 3. Күөх муннукпут балыктарын, черепахаларын кэтээн көрүү, аһатыы, сибэккилэргэ, рассадаларга уу кутуу. (кун өрүү)

Муус устар	<ol style="list-style-type: none">1. Обурсу олордуу (Зип пакетка туннуккэ, буорга олордон көрүү)2. Бөлөхтөрүнэн курэх «Огород на подоконнике»4. Рассадалары кэтээн көрүү дневнигын толоруу, уу кутуу (күн өрүү)
Блам ыйа	<ol style="list-style-type: none">1. Кабачок, подсолнух үүннэри (рассадалааһын)2. Ярмарка бөлөхтөрүнэн Рассадалары атылааһын, атастаһы.